

המקומון - העדכון היומי לרשויות המקומיות

תביעה ייצוגית בגין גבייה שלא כדין של אגרת חנייה – שיקולים בקביעת גמול ושכ"ט

ת"צ 62816-07-20 קורצר נ' עיריית אשדוד

לאחרונה ניתנה החלטת בית המשפט לעניינים מנהליים בבאר שבע בהודעת חדילה שהגישה עיריית אשדוד ובבקשה לפסיקת שכ"ט וגמול שהגישה המבקשת.

באותו מקרה הגישה המבקשת בקשה לאישור תובענה ייצוגית נגד עיריית אשדוד בגין גבייה שלא כדין של אגרת חנייה, בניגוד להוראת חוק עזר לאשדוד (העמדת רכב וחנייתו), תשנ"א-1991, בשעות שבהן לא חלה חובת תשלום. על פי חוק עזר לאשדוד (העמדת רכב וחנייתו), תשנ"א-1991, במקום חניה מוסדר, יסומן המקום בתמרור כמפורט, ואין להחנות את הרכב "בין השעות 00:08 לבין 00:22 או כל שעה אחרת המופיעה בתמרור", ללא תשלום אגרת הסדר חניה.

המבקשת עמדה על כך שביום 25.7.20, החנתה את רכבה במקום חניה מוסדר בסמוך לטיילת של העיר אשדוד, והפעילה את אפליקציית תשלום החנייה וזאת בין השעה 00:20 ל- 00:30. בדיעבד נתחוויר לה כי היה אסור למשיבה לגבות תשלום בעד החנייה, שכן הוראת התמרור במקום החנייה המוסדר היא כי מקום החנייה הוא בתשלום "בשעות 00:08-22:00". מאחר שכללי השפה העברית מורים כי יש לקרוא את הספרות מימין לשמאל, הרי שבטווח השעות שבו החנתה המבקשת את רכבה (10:20-31:21), לא הייתה סמכות למבקשת לגבות אגרת חנייה. המבקשת בדקה ומצאה, כי אלפי מקומות חנייה ברחבי העיר משולטים באמצעות תמרורים הנושאים כיתוב מטעה. כמו כן, גם באתר האינטרנט של המשיבה נוסחו שעות החנייה באותו כיתוב מטעה.

העירייה הגישה הודעת חדילה בה צויין כי מקור טענות המבקשת בטעות אנוש שנעשתה בתום לב על ידי קבלן חיצוני, המספק את תמרורי החנייה, ואשר שינה על דעת עצמו את הכיתוב שלא כמצוין בסקיצה שהועברה אליו על ידי המשיבה. הטעות ארעה לטענתה, באזור חופי הרחצה בלבד, בניגוד למדיניות העירייה ביתר התמרורים בעיר ובניגוד להנחיותיה המפורשות. המשיבה הטעימה, כי הצבת התמרורים מושה בקשת האישור החלה רק ביום 14.7.20, שבועיים בלבד לפני הגשת הבקשה, וכי היא תיקנה בפועל את הכיתוב על גבי התמרורים כבר ביום 9.8.20, בסמוך לגילוי הטעות, באופן שכיום כתוב כי מקום החנייה הוא בתשלום: "מהשעה 00:08 ועד השעה 22:00".

המבקשת טענה כי אין לקבל את הודעת החדילה היות והעירייה הדביקה על התמרור מדבקה זמנית בלבד. ביהמ"ש דחה טענה זו וקיבל את הודעת החדילה – היות והעירייה "בחרה פתרון זול, יעיל וזמין, אשר איפשר לתקן את הכיתוב על גבי התמרורים במהרה. פתרון זה מניח את הדעת, ואין הצדקה לחייב אותה להשתמש באמצעי אחר דווקא. העיקר הוא שהוכח כי המשיבה חדלה מהגבייה שבשלה הוגשה בקשת האישור".

כמו כן קבע ביהמ"ש כי המבקשת זכאית לגמול ושכר טרחה וזאת היות והגשת בקשת האישור הביאה לתועלת עבור חברי הקבוצה. וכך קבע ביהמ"ש: "בענייננו, הוכח קשר סיבתי בין הגשת התובענה לבין הודעת החדילה והפסקת הגבייה. הודעת החדילה מהווה הודאה, גם אם לא מפורשת, באי-חוקיות הגבייה. לפיכך הועילה בקשת האישור לחברי הקבוצה ולציבור כולו. העירייה לא חלקה על כך שהתמרורים כללו הוראות תשלום מטעות, ושהודעת החדילה הוגשה בעקבות הגשת בקשת האישור, הגם שטענה כי הטעות בתמרורים הייתה צפויה להתגלות בהמשך גם על ידי פקחי העירייה. אמנם, העירייה לא הזמינה את השלטים בנוסח שבו הם הוצבו, אולם אינה יכולה להתנער מאחריותה לפקח על הניסוח או מכך שבפועל שולמה אגרת חנייה והייתה משולמת גם בעתיד לולא הגשת התובענה".

עם זאת, בית המשפט לא נעתר לבקשת המבקשת לקבוע את גובה הגמול ושכר הטרחה לפי שיטת האחוזים. בפסיקת הסכום לקח בית המשפט בחשבון את העובדה ש"לולא הפגם בניסוח, המשיבה הייתה רשאית וזכאית לדמי החנייה ששולמו, כך שאין מדובר בגבייה בלתי-חוקית מעיקרה". כך גם התייחס בית המשפט לכך שהמבקשת לא שלחה פנייה מוקדמת לעירייה. זאת היות ונדמה כי בנסיבות המתוארות פנייה מוקדמת הייתה מתקבלת על ידי המשיבה, ומביאה לביצוע השינוי בתמרורים, גם בלא הגשת התובענה. לבסוף ציין בית המשפט כי "יש לשקול גם את האינטרס הציבורי המצדיק זהירות והקפדה בכספי ציבור המשולמים כגמול וכשכר טרחה".

מהטעמים הנ"ל קבע ביהמ"ש כי אין לפסוק גמול ושכ"ט לפי שיטת האחוזים אלא קבע סכום גלובאלי (גמול בסך 15,000 ושכ"ט בסך 30,000 ₪).

"תחת שימוש

דווקני בשיטת

האחוזים באופן

זה, יכול בית

המשפט גם

להתחשב באופן

כללי בתועלת

עתידי

שהושגה כחלק

ממכלול

השיקולים

בהתאם

לנסיבות כל

מקרה (ראו

עניין אכדיה).

מכל מקום,

ובמוטעם,

הואיל ועסקינן

ברשות

ציבורית, ישווה

בית המשפט

לנגד עיניו, בין

יתר

השיקולים, את

השמירה על

הקופה

הציבורית, גם

בעת יישום

שיטת האחוזים

לאחר חדילה".